

De arbeidsdeskundig analist en het CBBS

De voorloper van het CBBS was het FIS (Functie-informatiesysteem). De data waarmee het CBBS bij de overstap werd gevuld stonden ook in het FIS. De arbeidsdeskundig analisten, bij het UWV ada's genoemd, waren intensief bezig geweest met het aanleveren van de data zodat er een theoretische schatting mee mogelijk was. Na de invoering van het CBBS moesten ze de databank actualiseren, functies laten vervallen, en functies toevoegen. Bij de start in 2002 was het CBBS voor arbeidsdeskundigen een bron van informatie. Achter het beeldscherm kon je als nieuwsgierige arbeidsdeskundige veel leren over de taken en belasting van allerlei soorten werk, de vereiste opleidingen, verdiensten en werkomstandigheden. Als je je werk goed deed leerde je als arbeidsdeskundige vragen stellen, analyseren en een geloofwaardige beoordeling doen. In het begin was het CBBS niet een afspiegeling van de arbeidsmarkt, maar de ada's deden zeker hun best een breed aanbod op te nemen. Ze hadden ook tijd om vragen te beantwoorden van arbeidsdeskundigen in hun regio. De ada's kwamen bij bedrijven en na hun analyses bleven ze de bedrijven bezoeken.

Het beeld dat je als arbeidsdeskundige kreeg kwam redelijk overeen met wat je bij bedrijfsbezoeken aantrof. In de basis is het CBBS een goed systeem dat samen met de wet- en regelgeving een geheel vormt. Dat benadruk ik uitdrukkelijk, en dat heb ik ook bij de CRvB keer op keer gedaan. Dat het technisch verouderd is, is geen probleem. Dat de databank is verouderd, is dat wel. Evenals het gebrek aan controleerbaarheid, dat ik eerder beschreef.

Natuurlijk kun je vaststellen dat er met wat extra inspanning toen en nu voor werknemers met een hoger loon/opleidingsniveau een betere functieduiding had kunnen plaatsvinden, en daarmee wat dit betreft qua loonvergelijking een wat rechtvaardiger beoordeling. Echter, omdat er maatwerk geleverd kon worden, mede door de samenwerking verzekeringsarts–arbeidsdeskundige, konden echt vreemde uitkomsten worden herkend en ook opgelost.

Dat veranderde in de loop der jaren. Zeker toen de bonsaiboomsnoeier en loempiavouwer inde krant ter sprake werden gebracht, omdat die functies wel heel vaak werden geduid. Dit tot frustratie van menig werknemer die trots was op zijn eigen werk en zich afgescheept voelde. In de loop van de jaren is de databank van het UWV steeds verder komen af te staan van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en van de commerciële databanken die zich wel hebben aangepast aan de veranderde arbeidsmarkt. Nu hebben we nog steeds functies die in bijna elke schatting voorkomen maar op de arbeidsmarkt steeds minder. Zoals printplaatmonteur en wikkelaar, en veel productiewerk dat net als zeer eenvoudig administratief werk op de arbeidsmarkt nog maar spaarzaam voorhanden is. Er is echter één SBC-code die het CBBS vult met administratief werk op opleidingsniveau 2 met ruim 40 varianten, de teamondersteuner bij het UWV zelf.

Vanuit mijn arbeidskundig perspectief is de CBBS-databank niet meer actueel. Het UWV geeft dat wel toe op werkgeversbijeenkomsten, maar niet aan mij, noch aan de CRvB. Om de databank weer actueel te krijgen zijn er veel arbeidsdeskundigen nodig en een kleine aanpassing hier en daar omdat de arbeidsmarkt sedert de invoering niet alleen wat betreft functies maar ook wat betreft andere voorwaarden is gewijzigd. Bedenk dat een voorwaarde om opgenomen te worden in het CBBS is dat het moet gaan om een startersfunctie in vaste dienst. Dergelijke functies kom ik niet meer tegen.

Als externe arbeidsdeskundige zou ik wel eens een ada willen bevragen. Onze werelden liggen zover uiteen dat een externe arbeidsdeskundige nooit een ada spreekt. Als het UWV gelijk heeft en het CBBS wordt actueel gehouden door ada's, dan zijn dat er -net als bij de invoering van het CBBS- een paar per regio. Dan zou ik graag van hen leren en ook mijn worsteling met hem of haar delen.

Datum

18 april 2022

Auteur

Flora van den Berg